

ЧИ РОЗРОСТУТЬСЯ ОЛЕШКИ І КИЦІВКА НА ВСЮ УКРАЇНУ?

Пустеля, як природна зона, поки що відсутня в Україні, але може легко утворитись
стр. 18

GreenNews

**УКРАЇНА ЗАЛИШАЄТЬСЯ
ЛІДЕРОМ АГРАРНОГО
ЕКСПОРТУ**

стр. 6

GreenNews

**НА КИЇВЩИНІ
СТВОРИЛИ ОХОРОННІ
ЗОНИ ДЛЯ ЗАХИСТУ
РІДКІСНИХ ПТАХІВ**

стр. 8

GreenNews

**НІМЕЦЬКІ МІСТА
БОРЮТЬСЯ ІЗ ГОЛУБАМИ
— ОСЬ ДО ЯКИХ ЗАСОБІВ
ТУТ ВДАЮТЬСЯ**

стр. 14

GreenNews

**КЛІМАТИЧНІ ВИКЛИКИ:
ЯК ПРОТИСТОЯТИ
ОПУСТЕЛЮВАННЮ ТА
ПОСУХАМ**

стр. 17

GreenNews

**НАЙБІЛЬШИЙ СТАДІОН
СВІТУ НА ЯКОМУ НАВІТЬ
НЕ ГРАЮТЬ У ФУТБОЛ**

стр. 19

GreenPost – інформаційно-аналітичне видання,
метою якого є популяризація й розвиток еко-
культури, законодавчих та функціональних
норм екології України

#ECO LIFE STYLE
це актуально!

28.06

«ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ ПОЛЯ 2024»

Виставка

Коли: 28 червня 2024 року

Місце проведення: Україна, м. Ємчиха

Про захід: Запрошуємо вас на Всеукраїнський День Поля, організований Асоціацією бобових України! Цей захід є унікальною можливістю для українських аграріїв, переробників, науковців, представників торгових компаній, фінансових інститутів та інших зацікавлених учасників зустрітися, обмінятися досвідом та дізнатися про новітні тенденції в галузі. Асоціація бобових України - це неприбуткова громадська організація, що діє в інтересах українських аграріїв і переробників, представників аграрної науки, торгових компаній, фінансових інститутів та інших зацікавлених учасників, дотичних до одного з найважливіших сегментів аграрної галузі.

Мета заходу: об'єднуючи компанії-представників всіх етапів виробництва бобових та соєвих культур - від вирощування до переробки та експорту - ми активно сприяємо розвитку зернобобової галузі АПК України за рахунок планомірного збільшення виробництва і переробки, виходячи з їх корисних властивостей та постійно зростаючого глобального попиту.

З приводу реєстрації: +380503471019, +380631502011, df.bobovi@gmail.com

17.07

«F&B TRADE FARE MALAYSIA 2024»

Торгова ярмарка

Коли: 17 - 19 липня 2024 року

Місце проведення: м. Куала-Лумпур, Малайзія, Kuala Lumpur Convention Centre

Про захід: Запрошуємо вас на динамічну торгову ярмарку F&B Trade Fare Malaysia 2024, яка пройде з 17 по 19 липня 2024 року. Ця подія має на меті надихнути ваш бізнес, започаткувати інновації та стимулювати трансформацію в індустрії їжі та напоїв. Центральною темою MIFB є «Розвиток F&B бізнесу, розширення можливостей інновацій, сприяння трансформації». Цей мотив відображає нашу непохитну відданість зміцненню процвітаючої індустрії харчових продуктів і напоїв не лише в Малайзії, але й за її межами. Ми прагнемо підняти галузь до нових висот, розкриваючи її безмежний потенціал.

Мета заходу: F&B Trade Fare Malaysia 2024 покликана стати потужним стимулом для розвитку бізнесу у сфері харчування та напоїв. Цей захід пропонує унікальні можливості для розширення вашого бізнесу, впровадження інноваційних рішень та забезпечення світлого майбутнього для всієї галузі. Не пропустіть можливість стати частиною цієї знакової події. Приєднуйтеся до нас на F&B Trade Fare Malaysia 2024, щоб надихнути свій бізнес, втілити інновації та трансформувати індустрію їжі та напоїв.

Контакти для довідок: +60379891133, sales@mifb.com.my

19.07

«PROCUREMENT CONFERENCE 2024»

Форум аграрних інновацій

Коли: 19 липня 2024 року

Місце проведення: Україна, м. Київ

Про захід: Компанія МХП анонсувала проведення першої масштабної конференції, присвяченої питанням закупівель, яка відбудеться вже цього року. Захід об'єднає провідних фахівців та експертів із закупівель для обговорення сучасних викликів та перспектив розвитку цієї важливої галузі. Серед спікерів — директори та експерти з таких провідних компаній, як МХП, Нова Пошта, Fozzy Group, ТОВ «Інтекс», ДП «Медзакупівлі України», АТ «Укрпошта», НБУ та Райффайзен Банк Україна.

Мета заходу: Глобальна мета MHP Procurement Conference — це посилення українського бізнесу та підвищення ефективності закупівель в масштабах всієї країни. Організатори прагнуть створити платформу для обміну досвідом та кращими практиками між провідними спеціалістами у сфері закупівель, що, у свою чергу, сприятиме підвищенню конкурентоспроможності українського бізнесу на міжнародному ринку.

Контакти для довідок: +380442070000, +380442070088, <https://procurementconference.mhp.ua/>

20.07

«МІЖНАРОДНА ВИСТАВКА MARE DAMARE 2024»

Міжнародна виставка

Коли: 20 - 24 липня 2024 року

Місце проведення: Італія, м. Флоренція

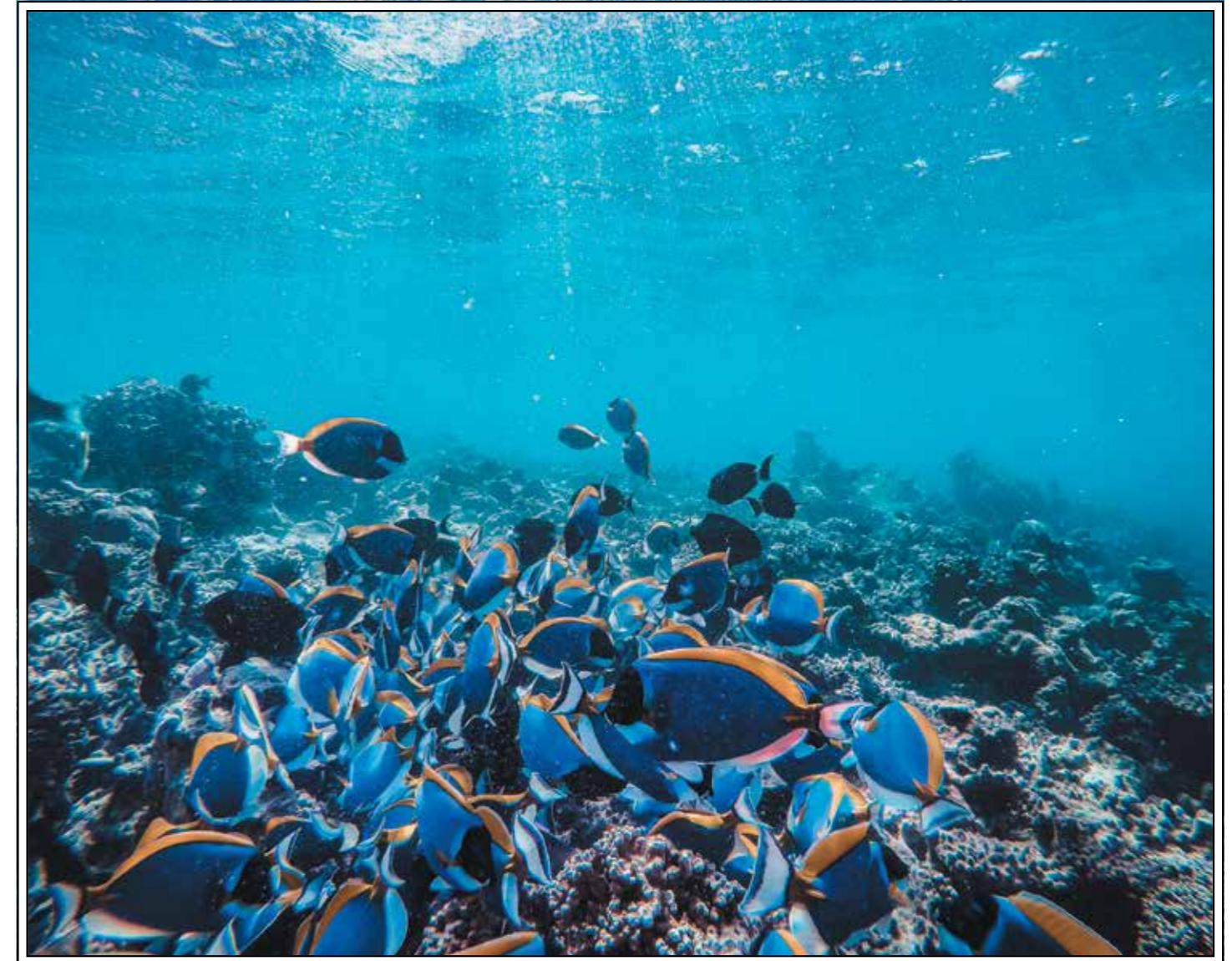
Про захід: Щорічний міжнародний ярмарок та b2b майданчик в Італії – це визначна подія у світі моди, присвячена виключно пляжному одягу та новим тенденціям у галузі нижньої білизни. Захід охоплює понад 11 200 квадратних метрів виставкової площі, де розміщені більше 400 брендів пляжного одягу, сучасних пляжних аксесуарів, домашнього одягу та нижньої білизни з сегментів середнього та високого класу. Цей ярмарок єдиний в Європі, який служить абсолютним еталоном у даному секторі виробництва.

Мета заходу: Метою щорічного міжнародного ярмарку є створення унікальної платформи для представників індустрії пляжного одягу та нижньої білизни, де вони можуть презентувати свої новітні колекції, обмінюватися ідеями та налагоджувати партнерські відносини. Захід спрямований на просування інноваційних тенденцій, підвищення стандартів якості та зміцнення позицій брендів на європейському та світовому ринках. Ярмарок також надає можливість для професійного розвитку та знайомства з провідними гравцями галузі, що сприяє подальшому зростанню та розвитку учасників.

З питань реєстрації: +390552048199, mgb-zed@uccci.org.ua, soo-ird@uccci.org.ua

РАДА ЄС УХВАЛИЛА СПІРНИЙ ЗАКОН ПРО ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОСИСТЕМ

Хоча в Австрії збираються подавати позов про його анулювання до Європейського суду

Міністри довілля держав Європейського Союзу після багатомісячних суперечок ухвалили закон про відновлення екосистем. Раді ЄС на засіданні в Люксембурзі в понеділок, 17 червня, вдалося досягти необхідної більшості — не менше ніж 15 країн і не менше 65 % населення Євросоюзу — після згоди Австрії. Попри позицію федерального канцлера цієї країни, консерватора Карла Нехаммера, міністр захисту клімату та енергетики Австрії Леоноре Гевесслер проголосувала за закон, що стало вирішальним фактором у його прийнятті, розповідає Deutsche Welle.

Нова законодавча норма зобов'язує країни Євросоюзу до 2030 року відновити щонайменше 20 % пошкоджених наземних і морських екосистем, до 2050 року — всі екосистеми, які перебувають під загрозою. Однею з цілей є відновлення торфовищ, здатних поглинати CO₂. За допомогою нового закону Європейський Союз має

намір звернути назад процес руйнування довілля. Він є важливою складовою європейської стратегії боротьби зі зміною клімату.

Про положення закону переговори між державами ЄС та депутатами Європарламенту домовилися ще у листопаді 2023 року, після чого його остаточне схвалення країнами Євросоюзу вважалося формальністю. Проте ціла низка членів Ради ЄС протягом кількох місяців блокувала ухвалення документа. Проти нього виступали Італія, Фінляндія, Нідерланди, Польща, Швеція й Угорщина, а Бельгія утримувалася.

Зокрема Нідерланди висловлювали стурбованість можливим уповільненням будівництва вітропарків, а Польща вказувала на відсутність плану фінансування природоохоронних заходів. Окрім того, закон критикують консервативні політичні сили та представники аграрного сектору європейських країн.

Після ухвалення рішення в Брюсселі офіс федерального канцлера Австрії заявив, що має намір подати позов про його анулювання до Європейського суду. Рішення австрійського міністра є «несумісним із конституцією», заявили у Відні. Своєю чергою, Леоноре Гевесслер зазначила, що знала про опір у її країні. При цьому вона не бачить юридичних підстав для задоволення позову.

Тимчасом міністр довілля Німеччини Штеффі Лемке заявила про необхідність досягти балансу між охороною природи та інтересами сільського господарства.

«ЄС здатний знаходити добрі компроміси», — зазначила вона. За словами німецького міністра, ухвалений закон показує, що «жоден уряд і жодна партія не можуть ігнорувати проблеми охорони природи та довкілля».

У липні головування в ЄС у порядку ротації перейде до Угорщини, правонаціоналістичний уряд якої, серед іншого, виступає проти цього закону.

ПОГЛИБЛЕННЯ СПІВПРАЦІ В МОЛОЧНІЙ ГАЛУЗІ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ПОЛЬЩЕЮ – ОДИН З ВАЖЛИВИХ НАПРЯМІВ ДІЯЛЬНОСТІ МІНАГРО

Співпраця між двома сторонами може сприяти збільшенню торгівлі та інвестицій

У польському місті Білосток відбулася зустріч представників молочного сектору України та Польщі. У зустрічі взяли участь Державний секретар Мінагрополітики України Віктор Канцурак та державний секретар міністерства сільського господарства та розвитку села Польщі Стефан Краевський. Молочні асоціації представляли Спілка молочних підприємств України та Польська молочна палата.

Віктор Канцурак наголосив, що поглиблення співпраці в молочній галузі між Україною та Польщею – один з важливих напрямів діяльності Мінагрополітики. Наразі 59 українських компаній мають дозвіли на експорт молочної продукції до Європейського Союзу. І подібна зустріч – ще один крок у розширенні та зміцненні співпраці між українськими та польськими виробниками молочної продукції.

Під час зустрічі сторони підписали Меморандум про взаєморозуміння. Цей документ визначає польсько-українську співпрацю у таких питаннях:

- сприяння та підтримка намірів українського молочного сектору щодо гармонізації діяльності відповідно до вимог ЄС через співпрацю в рамках Євроінтеграційного комітету СМПУ;

- формування та донесення до Уряду та громадян спільних позицій, думок та інформації щодо торгівлі молочною продукцією, в тому числі в контексті майбутньої інтеграції України до Європейського Союзу;

- підтримка постійного діалогу між представниками молочної галузі України та Польщі;

- участь експертів у розробці спільної «Дорожньої карти євроінтеграції українського молочного сектору», яка

включатиме конкретні кроки, часові рамки та відповідальність за їх виконання, а також механізми моніторингу та оцінку прогресу.

Згідно з Меморандумом, сторони, зокрема, співпрацюватимуть для обміну досвідом у сфері євроінтеграції української та польської молочної промисловості, надаватимуть консультації та рекомендації щодо гармонізації законодавства України з законодавством ЄС в молочній галузі. Також сторони погодились на спільну підтримку ідеї галузевого підходу до продовження паритетної торгівлі на національному та європейському рівнях.

Співпраця між двома сторонами може сприяти збільшенню торгівлі та інвестицій, а також обміну знаннями та технологіями. Спільні дії можуть також посилити конкурентоспроможність молочної галузей обох країн на міжнародному ринку.

В АНАНЬІВСЬКОМУ ЛІСІ НА ОДЕЩИНІ НЕЗАКОННО ВИРУБАЛИ ПОНАД ТИСЯЧУ ДЕРЕВ

По факту незаконної вирубки порушено кримінальну справу

Екологічні інспектори спільно з правоохоронцями та представниками державного підприємства «Ліси України» під час інспекції виявили в «Ананьївському лісовому господарстві» на Одещині ділянку незаконної порубки дерев площею понад 10 гектарів.

Про це повідомляє Державна

екологічна інспекція Південно-Західного округу.

На 10 гектарах лісу було вирублено 1056 дерев. Завдана лісу шкода на підрахунках інспекції склала більше 3,9 мільйонів гривень.

По факту незаконної вирубки порушено кримінальну справу. Слідство триває.

У ПОЛЬЩІ ПРАЦЮЄ УНІКАЛЬНИЙ РЕАБІЛІТОЛОГ - ОСЕТР

Реабілітолог Януш — незвичайний медичний працівник. Він осетер із володаючої бази озера Ptotki w Pole.

Ця риба вже 2 роки допомагає особам із інвалідністю.

Він взаємодіє із незрячими людьми,

людьми з руховими порушеннями та розладами аутичного спектра.

Януш дає змогу себе гладити та обіймати, після спілкування з рибою у клієнтів реабілітаційного центру з'являється посмішка на обличчі та покращується настрій.

ВИЯВЛЕНО НОВІ МІСЦЯ ПРОЖИВАННЯ ЧЕРВОНОКНИЖНОГО ХОВРАХА КРАПЧАСТОГО У НПП «ПІВНІЧНЕ ПОДІЛЛЯ»

Три нові оселища виявив та описав старший науковий співробітник національного природного парку «Північне Поділля» Володимир Баточенко в Золочівському районі Львівської області. Про це йдеться у пресрелізі Міндовкілля.

В Україні були відомі лише два місця проживання цих тварин в Луганській та

Харківській областях, які знаходяться на межі бойового зіткнення.

Ховрах крапчастий — осілий, колоніальний звір. В Україні чисельність виду впала в тисячі разів. На початок ХХІ ст. в Україні залишилося не більше тисячі дорослих особин, що розпорошені по кількох колоніях.

УПРАВЛІННЯ НЕБЕЗПЕЧНИМИ ВІДХОДАМИ В УКРАЇНІ: ОНОВЛЕНІ ДАНІ РИНКУ

47 компаній в Україні вже підтвердили відповідність своєї матеріально-технічної бази – тобто це підприємства, які мають необхідне обладнання, а отже можуть здійснювати свою діяльність без шкоди для людей і довкілля.

Загальна кількість отриманих Міністерством заяв на проведення перевірок 158. З них вже опрацьовано

127.

Наразі Міндовкілля вже видано 21 ліцензію на управління небезпечними відходами за новими європейськими правилами. Тобто саме стільки компаній вже перевели свою роботу у оновлене правове поле та можуть працювати у цій сфері. Ще 8 заяв на отримання ліцензій наразі опрацьовуються Міністерством.

МАВПЯЧА ВІСПА НАБИРАЄ ОБЕРТІВ: У ПАР ПОВІДОМИЛИ ПРО ПЕРШІЙ ЛЕТАЛЬНИЙ ВИПАДОК

У ПАР померла людина, яка заразилася мавпячою віспою. Про це повідомив міністр охорони здоров'я країни Джо Паахла, повідомляє місцеве видання SABCNews.

Новонароджені діти та вагітні жінки перебувають у групі високого ризику. За його словами, в країні зареєстровано п'ять випадків захворювання.

Паахла каже, що хвороба може бути важкою та призводити до ускладнень і навіть смерті у деяких людей.

«Всі випадки і всі пацієнти — чоловіки у віці від 30 до 39 років, які не подорожували до інших країн, де спостерігаються спалахи захворювання, тому це говорить нам про те, що ми маємо місцеву передачу вірусу», — говорить він.

У ЄС ПОСИЛИЛИ ОБМЕЖЕННЯ НА ІМПОРТ УКРАЇНСЬКОЇ СІЛЬГОСППРОДУКЦІЇ

З 6 червня Європейський Союз (ЄС) продовжив ще на рік звільнення від митних зборів на імпорт сільськогосподарської продукції з України, прийняте в 2022 році для підтримки Києва на тлі російського вторгнення. Але перед обличчям гніву європейських фермерів, Брюссель скористався «аварійним гальмом». Про це пише agronews.ua.

Зокрема, Єврокомісія підпорядкувала імпорт українського вівса умовам торговельної угоди, що діє з 2016 року до 5 червня 2025 року.

«Митний імпорт м'яса птиці, яєць, цукру, кукурудзи, меду, вівса та круп (пророщених зерен) тепер обмежений

середніми обсягами імпорту з середини 2021 року до кінця 2023 року, при перевищенні яких тарифи автоматично відновлюються протягом 14 днів – м'яка пшениця та ячмінь не підпадають під дію тарифів», — йдеться у матеріалі.

Що стосується вівса, то середньорічний імпорт з середини 2021 року до кінця 2023 року становив близько 2 440 тонн, і «як тільки цей обсяг був досягнутий, Комісія знову запровадила відповідну тарифну квоту», йдеться в прес-релізі.

Загалом у 2022 році Україна експортувала близько 7 000 тонн вівса по всьому світу, а з липня 2023 року по травень 2024 року – 11 173 тонни.

УКРАЇНА ЗАЛИШАЄТЬСЯ ЛІДЕРОМ АГРАРНОГО ЕКСПОРТУ

З нового врожаю виробництво зернових культур складе майже 56 млн тонн

У наступному маркетинговому році (з липня 2024 року) Україна може експортувати понад 60 млн тонн зернових та олійних культур і продуктів їх переробки. Ці цифри залишають Україну серед світових лідерів аграрного експорту. Наголосив виконуючий обов'язки Міністра аграрної політики та продовольства України Тарас Висоцький.

«Після двох років повномасштабної війни Україні вдалося вирівняти ринковий баланс виробництва та експорту основних агрокультур. Це

стало можливим завдяки стійкості аграрних виробників та розвитку логістики. Нинішній маркетинговий 2023/2024 рік Україна завершує з кінцевими залишками сільгоспвиробництва на середньостатистичному рівні, як було до 2022 року. У наступному маркетинговому році агроекспорт становитиме понад 60 млн тонн...», – наголосив Тарас Висоцький.

Прогнозується, що з нового врожаю виробництво зернових культур складе майже 56 млн тонн. З них пшениці – 21 млн тонн, ячменю – близько 5 млн тонн,

кукурудзи – 28,5 млн тонн.

Загальний експорт зернових прогнозується на рівні 43 млн тонн. Зокрема, пшениці – 15 млн тонн, ячменю – 2,5 млн тонн, кукурудзи – близько 25 млн тонн.

Виробництво олійних культур за прогнозами досягне 22 млн тонн. Зокрема, ріпаку очікується 4 млн тонн, соняшнику – близько 13 млн тонн. Сої прогнозується на рівні 5 млн тонн – і це буде рекордний показник в історії України.

Експорт олійних та продуктів їх переробки очікується понад 17 млн тонн.

ПОРОМНЕ СПОЛУЧЕННЯ “ЧОРНОМОРСЬК-БАТУМІ” ПЛАНУЮТЬ ВІДНОВИТИ УЖЕ В ЛИПНІ

Компанія оприлюднила новий розклад рейсів

На сайті української компанії “Укрферрі”, що спеціалізується на поромних перевезеннях у Чорному морі, з'явилася інформація про рейси за маршрутом порт Чорноморськ - порт Батумі (Грузія), які планують здійснити, починаючи з липня поточного року.

Зокрема, вказані рейси з Чорноморська датами 9, 16, 23 та 30 липня. У зворотному напрямку - 13, 20, 27 липня. На лінії буде задіяний пором Kaunas.

Нагадаємо, в березні в МІУ говорили про можливість налагодження поромного сполучення на маршруті Чорноморськ-Поті. В травні очільник АМПУ повідомляв, що Україна перебуває на завершальному етапі переговорів щодо відновлення поромних перевезень азербайджанських вантажів, очевидно, маючи на увазі те, що вантажі з Азербайджану доставлятимуться залізницею на грузинське узбережжя, звідки поромом йтимуть до українського порту.

UKRAINE RECOVERY CONFERENCE: СТАРТУЄ РОБОТА МІЖНАРОДНОЇ ПЛАТФОРМИ ДІЙ ДЛЯ ЗЕЛЕНОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ

Цьогорічний URC2024 проходив під гаслом «Об'єднані в захисті. Об'єднані у відновленні. Сильніші разом»

Уряди, міжнародні організації, фінансові установи, підприємства, регіони, муніципалітети та громадянське суспільство об'єдналися задля зміцнення стійкості України, ідеться у повідомленні Міндовкілля України. Мова йде про Ukraine Recovery Conference для сфери захисту довкілля.

Так, однією з найважливіших подій для довкілля сфери став старт Міжнародної платформи дій для зеленого відновлення України. Спільну заяву про це підписали ЮНЕП, ОЕСР та СЕК ООН. А Федеральне міністерство екології, захисту довкілля, ядерної безпеки та захисту споживачів Німеччини вже заявило про фінансову підтримку платформи у сумі 5 000 000 євро.

Ця важлива ініціатива міністерки екології, захисту довкілля, ядерної безпеки та захисту споживачів Німеччини Штеффі Лемке стане ефективним механізмом для залучення досвіду та експертного потенціалу провідних країн світу до зеленого відновлення України, а також осередком обміну новітніми напрацюваннями та ідеями. Вона створить всі умови для започаткування та ефективної діяльності нових проєктів у сфері “зеленого” відновлення.

Міжнародна платформа діятиме за такими ключовими пріоритетами для зеленої відбудови:

– Реформи у сфері захисту довкілля: Впровадження нових законодавчих ініціатив, які підтримують екологічну сталість та низьковуглецевий розвиток.

– Інституційна підтримка: Зміцнення інституційної спроможності для реалізації зеленої відбудови.

– Фінансові механізми: Розробка фінансових інструментів, які сприяють зеленим інвестиціям та мобілізації ресурсів.

– Науково обґрунтований підхід: Використання наукових даних та досліджень для прийняття рішень.

– Залучення громадськості: Активне залучення громадськості та місцевих спільнот до процесу зеленої відбудови.

За потреби в рамках Платформи можуть бути створені спеціалізовані робочі групи, які зосереджуватимуться на вибраних пріоритетних сферах, таких як відновлення інфраструктури, управління водними ресурсами, запобігання промислому забрудненню, екологічна безпека, збереження біорізноманіття, відновлені джерела енергії чи сталі сільське господарство, або наскрізні теми такі як зелене фінансування, дотримання екологічних норм, екологічне врядування або оцінка впливу на довкілля.

Також на панелі “Зелене відновлення та Європейський зелений курс для України: умови для екологічно безпечного відновлення та зростання” на Ukraine Recovery Conference Міністр захисту довкілля та природних ресурсів Руслан Стрілець, Комісар ЄС з питань навколишнього середовища, океанів і рибальства Віргініус Сінквічюс, колишня Міністерка закордонних справ Швеції Маргот

Вальстрем, віцепрезидент Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР) Марк Боумен та голова правління Ресурсно-аналітичного центру «Суспільство та довкілля» представник громадянського суспільства Наталія Андрусевич обговорили можливості “зеленої” відбудови у контексті української євроінтеграції.

Представники команди підтримки відновлення та реформ при Міндовкіллі взяли в участь у заході “Відбудова енергетичної системи України під час та після війни”, що відбувся напередодні Конференції з відновлення України у Берліні. Там зокрема, обговорили розбудову кліматично нейтрального та стійкого енергетичного сектору України, роботу над спільною енергетичною стійкістю Європи та інтеграцією України до європейського енергетичного ринку.

На полях URC2024 Міндовкілля спільно з Українським кліматичним офісом провели “Український кліматичний діалог: Розвиток національної політики на шляху до ЄС”, де обговорили з міжнародною спільнотою нову кліматичну політику України.

Участь у заході взяли колишня Міністерка закордонних справ Швеції Маргот Вальстрем, Леннард де Клерк, голова Екокомітету Олег Бондаренко, перший заступник Міністра Олександр Краснолуцький, заступники Міністра Євгеній Федоренко, Вікторія Киреева та інші.

НА КИЇВЩИНІ СТВОРИЛИ ОХОРОННІ ЗОНИ ДЛЯ ЗАХИСТУ РІДКІСНИХ ПТАХІВ

Кожне з гнізд заселене парою птахів, які у сприятливі роки успішно виводять потомство

Рідкісний птах, занесений до Червоної книги України. Охороняється Конвенцією з міжнародної торгівлі вимираючими видами дикої фауни і флори (CITES, Додаток II), Боннською (Додаток II) та Бернською (Додаток II) конвенціями. В Україні їх чисельність досягає 400—450 пар. Деградація місць їх гніздування відбувається через вирубування лісів, меліорацію лісових угідь у смугі Лісостепу та через фактор непокою.

Чорний лелека, зміїд, підорлик малий та журавель сірий — 12 гнізд рідкісних птахів з Червоної книги України взято під охорону на території Філії «Тетерівське лісове господарство» ДП «Ліси України». Цю ініціативу WWF-Україна відповідним розпорядженням наприкінці травня погодили в Київській обласній військовій адміністрації.

Сім гнізд чорного лелеки, три гнізда зміїда, гніздо підорлика малого та журавля сірого були виявлені орнітологом Олександром Панчуком протягом 2016-2023 років та постійно моніторяться й охороняються працівниками Тетерівського

лісового господарства і науковцями. Кожне з гнізд заселене парою птахів, які у сприятливі роки успішно виводять потомство.

Ділянки, де виявлені гнізда, мають сприятливі умови для стабільної популяції великих птахів: багато придатних дерев для їх гніздування, розташовані близько до кормових угідь. Гнізда чорних лелек розташовані переважно на дубах на висоті 8-18 м, одне з них виявлено на штучній платформі, що була збудована у 2010 році та заселена у 2012 році. Гнізда зміїдів розміщені на соснах на висоті 20-30 м, а підорлика малого — на вільсі на висоті 16 м. Гніздо журавля сірого виявлено на землі у вологому березняку біля річки Галь.

Навколо гнізд перелічених видів передбачено створення колових охоронних зон радіусом не менше 500 м, де діє сезонна заборона для будь-яких лісгосподарських заходів у період із 15 березня до 1 серпня для чорного лелеки та 1 березня - 31 серпня для інших видів, адже важливо не турбувати птахів під час періоду розмноження. У тій частині охоронної зони, яка розташовується

ближче 100 м від гнізда (для зміїда — 200 м), діє постійна заборона будь-яких лісгосподарських заходів. Загальна площа створених охоронних зон — 785 га, площа території, де господарські заходи обмежені протягом всього року становить 65,94 га.

Охоронні зони створені за ініціативою WWF-Україна та у співпраці з науковим співробітником Київського зоопарку Панчуком Олександром Сергійовичем, Тетерівським лісовим господарством, Департаментом екології та природних ресурсів Київської обласної військової адміністрації та ДП «Ліси України».

Природоохоронні обмеження у межах охоронних зон визначені відповідно до Додатка 2 Порядку створення охоронних зон для збереження біорізноманіття у лісах та Порядку створення охоронних зон для збереження об'єктів Червоної книги України. Підставою для скасування охоронної зони є відсутність особин видів, що охороняються, протягом як мінімум 15 років, що підтверджується результатами як мінімум трьох польових досліджень.

ФЕРМЕР З ЧЕРНІГІВЩИНИ ЗАЙМАЄТЬСЯ ЗБЕРЕЖЕННЯМ ЗНИКАЮЧИХ УКРАЇНСЬКИХ ПОРІД КОРІВ

Наразі їх в Україні залишилося близько 500

На «Велесовій фермі», що на Чернігівщині, живе близько 50 корів, кури та індички, а їхню молочну продукцію люди полюбляють за високу якість. А ще ця ферма займається збереженням українських порід корів. Про це пише agropress.ua.

Представників сірої української породи худоби ще телятами Михайло Травецький, засновник ферми, вивіз із заповідника «Асканія-Нова» за рік до повномасштабної війни. Наразі їх в Україні залишилося близько 500.

«Велесова ферма» — це живий музей

зникаючих українських порід. 30-50 років тому їх рахували десятками й сотнями тисяч. Наразі це, може, десятки чи сотні корів», — розповів господар.

За кілька років Михайлу вдалося побудувати успішний бізнес. Коли росія розпочала повномасштабну війну, чоловік не покинув господарство. Навколо ферми велися активні бойові дії. Попри страх, чоловік розвозив молоко по бомбосховищах та рятував поранених тварин. Ті дні Михайло й досі пригадує з жахом.

Дивом «Велесова ферма» вистояла.

Тварини залишилися цілими і неушкодженими, а люди в окупації мали що їсти. Нині господарство повністю відновило свою роботу, а Михайло повернувся до виготовлення молочної продукції.

На фермі можна придбати моцарелу, бринзу, молоко, сметану, вершки, молозиво та домашні яйця. У найближчих планах фермера — варити пармезан з молока сірої української корови, аби популяризувати породу українських корів, що зникають, а також розвивати національне фермерство.

ЄС ПОВЕРТАЄ КВОТИ НА ІМПОРТ УКРАЇНСЬКОГО ВІВСА

Для вівса цей середній показник становить 2440 т.

Європейський Союз з 19 червня повернув тарифні квоти на імпорт українського вівса через перевищення ліміту для цієї культури. Про це повідомив Генеральний директорат Єврокомісії з питань сільського господарства та розвитку сільських територій, пише Rail.insider.

До 5 червня 2025 року імпорт українського вівса до ЄС відбуватиметься в межах тарифної квоти з Поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі.

Таким чином ЄС застосував аварійне гальмо, яке автоматично спрацює, якщо обсяги імпорту досягнуть середньорічного обсягу імпорту, зафіксованого в період з 1 липня 2021 року по 31 грудня 2023 року.

«Для вівса цей середній показник становить 2440 т. Оскільки імпорт з початку 2024 року перевищив цей обсяг, до кінця 2024 року діятимуть мита в режимі найбільшого сприяння. Квота буде знову доступна з 1 січня 2025 року», — наголошується у дописі.

Квота на український овес встановлена на рівні 4 тис. т. Україна експортувала трохи більше 7 тис. т вівса до всіх третіх країн у 2022 році та 11 тис. 173 т з липня 2023 року по травень 2024 року.

Зауважується, що автоматичне відновлення тарифної квоти є результатом перегляду автономних торговельних заходів, що діють з 6 червня 2024 року.

GreenInfo

ПОВІДОМЛЕННЯ

ПРО ПЛАНОВАНУ ДІЯЛЬНІСТЬ, ЯКА ПІДЛЯГАЄ ОЦІНЦІ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ТРАПЕЗА»,

код ЄДРПОУ 38849183

(повне найменування юридичної особи, код згідно ЄДРПОУ, або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи – підприємця, ідентифікаційний код або у разі відсутності ідентифікаційного коду зазначаються паспортні дані (серія, номер паспорта, ким і коли виданий фізичної особи – підприємця)

ІНФОРМУЄ ПРО НАМІР ПРОВАДИТИ ПЛАНОВАНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ОЦІНКУ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

1. Інформація про суб'єкта господарювання.
Україна, 65033, Одеська обл., місто Одеса, ВУЛИЦЯ ВАСИЛІЯ СТУСА, будинок 2/1

(місцезнаходження юридичної особи або місце провадження діяльності фізичної особи - підприємця (поштовий індекс, адреса), контактний номер телефону)

2. Планована діяльність, її характеристика, технічні альтернативи.

Планована діяльність, її характеристика.

Реконструкція виробничого комплексу з переробки, зберіганню і розфасуванню круп з добудовою (будівництвом) цеху по переробці та зберіганню кус-куса та складу готової продукції потужністю 513,00 т/ добу борошномельно-круп'яної сировини.

Технічна альтернатива 1.

Виробничий комплекс складається з двох майданчиків, що межують між собою:

– на першому майданчику розташований діючий виробничий комплекс з переробки, зберігання і розфасування круп, до складу якого входять цех прийомки, склад готової продукції, цех упаковки, приміщення адміністратора, приміщення персоналу, коридор, духова, санвузел, складські приміщення, силоси зберігання рису – 4 од., силоса зберігання пшениці – 4 од., лабораторія вхідного контролю, вагова, операторська, ваги автомобільні, котельня для виробництва пара, а також трансформаторна підстанція, що забезпечує електричне живлення будівель та інженерних споруд підприємства;
– другий майданчик, що уявляє собою територію, вільну на даний моментвід забудови, відведено для розміщення проектного цеху по зберіганню і фасуванню кускуса.

В проектованому цеху по зберіганню і фасуванню кускуса запроєктовано такі інженерні споруди:

– силоси 4 одиниці загальною об'ємом 80 куб.м. (по 20 куб.м. кожний); ковшвий конвеєр (норії) – 1 од.;
– стрічковий конвеєр – 6 од.;
– міксер тіста – 1 од.;
– триєр (сепаратор циліндричний) – 1 од.;
– ємність для приготування кускуеу за допомогою пару – 1 од.;
– розпушувач для кускуса – 1 од.;
– сито-класифікатор – 1 од.;
– ротаційний осушувач – 2 од.;
– охолоджувальна система – 1 од.;
– класифікатор кускуса – 1 од.;
– парогенератор – 1 од.;
– компресор стисненого повітря – 1 од.

Передбачено такі підземні інженерні споруди: пожежний резервуар, накопичувач зворотної води, накопичувач зливових стоків, підземна насосна станція. Для перероблення сировини використовують пар від існуючої котельні, яка працює на природному газі.

Технічна альтернатива 2.

В якості палива для виробництва пари в котельні використовується дизельне паливо та розміщення аналогічного обладнанням для фасування та очищення круп

3. Місце провадження планованої діяльності, територіальні альтернативи.

Одеська обл. Березівський р-н Радісне Кравченко, 1-В

3.1 Територіальні громади, які можуть зазнати впливу планованої діяльності. смт Радісне

Місце провадження планованої діяльності:

Територіальна альтернатива 1.

Одеська обл. Березівський р-н Радісне Шевченко, 1-В. Реконструкція виробничого комплексу з переробки, зберіганню і розфасуванню круп з добудовою (будівництвом) цеху по переробці та зберіганню кус-куса та складу готової продукції передбачається за адресою: Одеська область, Березівський район (колишній Іванівський р-н), смт. Радісне, вул. Шевченко, 1-В на земельній ділянці з кадастровим номером 51211855600:01:000:0013 площею 6,8 га, цільове призначення для експлуатації та обслуговування будівель і споруд із земель

Інформація про діяльність українських підприємств, які можуть вплинути на довкілля, для повідомлення та ознайомлення громадськості.

<p>(дата офіційного опублікування в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (автоматично генерується програмними засобами ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля, не зазначається суб'єктом господарювання)</p>	<p>8531</p>
<p>(реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля ланованої діяльності (автоматично генерується програмними засобами ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля, для паперової версії зазначається суб'єктом господарювання)</p>	

ПРО ПЛАНОВАНУ ДІЯЛЬНІСТЬ, ЯКА ПІДЛЯГАЄ ОЦІНЦІ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення.

Місце провадження планованої діяльності:

Територіальна альтернатива 2.

Одеська обл. Березівський р-н Радісне .

Територіальна альтернатива 2 не розглядається, так як місце провадження планованої діяльності знаходиться на визначених земельних ділянках згідно договору оренди, і відповідає їх цільовому призначенню

4. Соціально-економічний вплив планованої діяльності.
Планована діяльність спрямована на розвиток підприємства, ефективне та раціональне використання виробничих потужностей. Реалізація планованої діяльності забезпечить виробництво та фасування продуктів борошномельно-круп'яної промисловості для потреб населення, створення нових робочих місць, а також збільшення надходжень коштів у місцевий та обласний бюджети (податки) та інвестиції в місцеву економіку

5. Загальні технічні характеристики, у тому числі параметри планованої діяльності (потужність, довжина, площа, обсяг виробництва тощо).

Будівництво цеху по переробці та зберіганню кус-куса та складу готової продукції передбачається на вільній від забудови території виробничого комплексу з переробки, зберіганню і розфасуванню круп у межах існуючої земельної ділянки. Потужність підприємства з виробництва борошномельно-круп'яної продукції запланована 513,00 т/добу сировини, що переробляється. Потужність комплексу по зберіганню і фасуванню круп – 187 245,00 тис. т на рік. Потужність проектного цеху по зберіганню і фасуванню кускуса – 17 520,00 тис. т на рік. Режим роботи проектного цеху по зберіганню і фасуванню кускуса - однозмінний. Режим роботи підприємства - 360 днів на рік в одну зміну тривалістю 8 годин. Тривалість зміни – 9 годин. Режим роботи комплексу - однозмінний Тривалість зміни – 9 годин
Технологічні рішення забезпечують безперерйну роботу та підвищення рівня екологічної безпеки виробництва, яке підтримують повністю керовані процеси, керуючи і відстежуючи кожен продукт або партію в усіх виробничих приміщеннях з одночасним контролем якості кінцевої продукції.

6. Екологічні та інші обмеження планованої діяльності за альтернативами:

щодо технічної альтернативи1.

Екологічні та інші обмеження планованої діяльності встановлюються згідно законодавства України з дотриманням нормативів гранично-допустимих рівнів екологічного навантаження на природне середовище:
– дотримання санітарно-гігієнічних, протипожежних, містобудівних і територіальних обмежень згідно з діючими нормативними документами;
– дотримання розмірів нормативної санітарно-захисної зони відповідно до «Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів (ДСП 173-96)», затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.96 р. № 173;

– рівень акустичного забруднення не повинен перевищувати нормативних показників згідно ДСН 3.3.6.037-99 «Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку» тощо;

– організація спеціально відведених та відповідно обладнаних місць для тимчасового зберігання кожного окремого виду небезпечних відходів та відповідно до вимог діючих санітарно-гігієнічних норм і правил з подальшою передачею спеціалізованим підприємствам відповідно укладених угод;

– дотримання значень гранично допустимих концентрацій (ГДК) забруднюючих речовин в атмосферному повітрі населених пунктів;
– дотримуватись нормативів ДБН В.1.1-7:2016 «Пожежна безпека об'єктів будівництва. Загальні вимоги»;
– захист ґрунту та водних об'єктів від забруднення
щодо технічної альтернативи 2.
Для технічної альтернативи 2, екологічні та інші обмеження

планованої діяльності співпадають з технічною альтернативою 1.

щодо територіальної альтернативи 1.

Дотримання режиму господарської діяльності в межах відведених земельних ділянок, виключення перевищення допустимих рівнів негативних впливів на межі найближчої житлової забудови

щодо територіальної альтернативи 2.

Не розглядається

7. Необхідна еколого-інженерна підготовка і захист території за альтернативами:

щодо технічної альтернативи 1.

Проектні рішення щодо будівництва виробничого комплексу відповідають чинному законодавству України та включають обсяг необхідних дослідницько-вишукувальних робіт.

Проектні рішення передбачають впровадження технологічних заходів, які в повній мірі забезпечують допустимий рівень забруднення навколишнього середовища.

щодо технічної альтернативи 2.

Аналогічно технічній альтернативі 1

щодо територіальної альтернативи 1.

Забезпечення захисних та компенсаційних заходів

щодо територіальної альтернативи 2.

Територіальна альтернатива 2 не розглядається

8. Сфера, джерела та види можливого впливу на довкілля:
щодо технічної альтернативи 1.

Сфера, джерела та види можливого впливу планованої діяльності на довкілля розглядатимуться для наступних компонентів:

клімат і мікроклімат – не передбачається активні і масштабні дії на довкілля (значні виділення інертних газів, теплоти, вологи);
повітряне середовище – присутній вплив (викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря та шум від технологічного обладнання);
водне середовище – вплив локальний в результаті утворення виробничих, господарсько-lobутових та дощових стоків.

Планованою діяльністю не передбачається скидання стоків у поверхневі водойми та їх потрапляння на ґрунти та ґрунтові води;

геологічне середовище – опосередкований вплив;

земельні ресурси – опосередкований вплив; культурна спадщина –

вплив на культурну спадщину відсутній;

природно-заповідний фонд – в межах планованої діяльності території об'єкти природно-заповідного фонду відсутні;

рослинний та тваринний світ – вплив локальний, заповідні об'єкти в зоні впливу відсутні, цінних насаджень на території не виявлено, шляхи міграції тварин відсутні;

навоколише техногенне середовище – пам'ятки архітектури, історії і культури, зони рекреації, культурного ландшафту та інші елементи техногенного середовища в зоні впливу об'єкту відсутні.

щодо технічної альтернативи 2.

Аналогічно технічній альтернативі 1.

щодо територіальної альтернативи 1.

Аналогічно технічній альтернативі 1

щодо територіальної альтернативи 2.

Територіальна альтернатива не розглядається

9. Належність планованої діяльності до першої чи другої категорії видів діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля (зазначити відповідний пункт і частину статті 3 Закону України “Про оцінку впливу на довкілля”).

Друга категорія

8 Харчову промисловість
Харчову промисловість: виробництво продуктів харчування шляхом обробки та переробки: сировини тваринного походження (крім молока) продуктивністю виходу готової продукції понад 75 тонн на добу; сировини рослинного походження продуктивністю виходу готової продукції понад 300 тонн на добу (середній показник за квартал); молока, якщо обсяг одержаного молока перевищує 200 тонн на добу (на основі середньорічного показника); пакування та консервування тваринних і рослинних продуктів у обсязі понад 50 тонн на добу; виробництво молочних продуктів в обсязі понад 20 тонн на добу; виробництво пива та солоду в обсязі понад 50 тонн на добу; виробництво кондитерських виробів та патоки в обсязі понад 20 тонн на добу; виробництво крохмалю; підприємства з переробки риби і риба'ячого жиру; бійні продуктивністю понад 10 тонн на добу; цукрові заводи;”

10. Наявність підстав для здійснення оцінки транскордонного впливу на довкілля (в тому числі наявність значного негативного транскордонного впливу на довкілля та перелік держав, довкілля яких може зазнати значного негативного транскордонного впливу (зачеплених держав).
Підстав немає

11. Планований обсяг досліджень та рівень деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля.

Планований обсяг досліджень та рівень деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з ОВД у відповідності з ст.6 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» № 2059-VIII від 23 травня 2017 року.

12. Процедура оцінки впливу на довкілля та можливості для участі в ній громадськості.

Планована суб'єктом господарювання діяльність може мати значний вплив на довкілля і, отже, підлягає оцінці впливу на довкілля відповідно до Закону України “Про оцінку впливу на довкілля”. Оцінка впливу на довкілля - це процедура, що передбачає:

– підготовку суб'єктом господарювання звіту з оцінки впливу на довкілля;

– проведення громадського обговорення планованої діяльності;
– аналіз уповноваженим органом звіту з оцінки впливу на довкілля, будь-якої додаткової інформації, яку надає суб'єкт господарювання, а також інформації, отриманої від громадськості під час громадського обговорення, під час здійснення процедури оцінки транскордонного впливу, іншої інформації;

– надання уповноваженим органом мотивованого висновку з оцінки впливу на довкілля, що враховує результати аналізу, передбаченого абзацом п'ятим цього пункту;

– врахування висновку з оцінки впливу на довкілля у рішенні про провадження планованої діяльності, зазначеного у пункті 14 цього повідомлення.

У висновку з оцінки впливу на довкілля уповноважений орган, виходячи з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, визначає допустимість чи обґрунтовує недопустимість провадження планованої діяльності та визначає екологічні умови її провадження.

Забороняється розпочинати провадження планованої діяльності без оцінки впливу на довкілля та отримання рішення про провадження планованої діяльності.

Процедура оцінки впливу на довкілля передбачає право і можливості громадськості для участі у такій процедурі, зокрема на стадії обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля, а також на стадії розгляду уповноваженим органом поданого суб'єктом господарювання звіту з оцінки впливу на довкілля.

На стадії громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля протягом щонайменше 25 робочих днів громадськості надається можливість надавати будь-які зауваження і пропозиції до звіту з оцінки впливу на довкілля та планованої діяльності, а також взяти участь у громадських слуханнях. Детальніше про процедуру громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля буде повідомлено в оголошенні про початок громадського обговорення.

У період воєнного стану в Україні громадські слухання проводяться у режимі відеоконференції, про що зазначається в оголошенні про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля та у звіті про громадське обговорення.

13. Громадське обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля.

Протягом 12 робочих днів з дня оприлюднення цього повідомлення на офіційному веб-сайті уповноваженого органу громадськість має право надати уповноваженому органу, зазначеному у пункті 15 цього повідомлення, зауваження і пропозиції до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля.

Надаючи такі зауваження і пропозиції, вкажіть реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (зазначений на першій сторінці цього повідомлення). Це значно спростить процес реєстрації та розгляд Ваших зауважень і пропозицій.

У разі отримання таких зауважень і пропозицій громадськості вони будуть розміщені в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля та передані суб'єкту господарювання (протягом трьох робочих днів з дня їх отримання). Особи, що надають зауваження і пропозиції, своїм підписом засвідчують свою згоду на обробку їх персональних даних. Суб'єкт господарювання під час підготовки звіту з оцінки впливу на довкілля зобов'язаний врахувати повністю, врахувати частково або обґрунтовано відкинути зауваження і пропозиції громадськості, надані у процесі громадського обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля. Детальна інформація про це включається до звіту з оцінки впливу на довкілля.

14. Рішення про провадження планованої діяльності.
Відповідно до законодавства рішенням про провадження даної планованої діяльності буде Висновок з оцінки впливу на довкілля

(вид рішення відповідно до частини першої статті 11 Закону України “Про оцінку впливу на довкілля”)

що видається Департаментом екології та природних ресурсів Одеської обласної військової адміністрації

(орган, до повноважень якого належить прийняття такого рішення)

Дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря

(вид рішення відповідоу до частини першої статті 11 Закону України “Про оцінку впливу на довкілля”)

що видається Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної військової адміністрації

(орган, до повноважень якого належить прийняття такого рішення)

15. Усі зауваження і пропозиції громадськості до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля, необхідно надсилати до

Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації . 65107, м.Одеса, вул.Канатна, 83 , ecolog@od.gov.ua, (048) 728-35-05, Шатохіна Ірина Валдимівна

(найменування уповноваженого органу, поштова адреса, електронна адреса, номер телефону та контактна особа)

[Додаток 2 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 824 від 14.09.2020]

ОГОЛОШЕННЯ

ПРО ПОЧАТОК ГРОМАДСЬКОГО ОБГОВОРЕННЯ ЗВІТУ З ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

Повідомляємо про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, зазначеної у пункті 1 цього оголошення, з метою виявлення, збирання та врахування зауважень і пропозицій громадськості до планованої діяльності.

1. Планована діяльність

Використання лісових ресурсів у порядку проведення суцільних санітарних рубок на території лісового фонду Районного комунального спеціалізованого лісгосподарського підприємства «Корюківкаліс», на підставі спеціального дозволу – лісорубного квитка, з подальшим лісовідновленням на місцях зрубів. Планована діяльність здійснюється на території лісового фонду Районного комунального спеціалізованого лісгосподарського підприємства «Корюківкаліс». Лісові масиви розташовані в межах Корюківського району

Чернігівської області. Площа Районного комунального спеціалізованого лісгосподарського підприємства «Корюківкаліс» складає 10 153,6 га. Проведення суцільних санітарних рубок у відповідності до Актів поточного лісопатологічного обстеження: від 18 березня 2024 року на площі 12,1 га; від 18 березня 2024 року на площі 89,3 га. Контактний номер телефону – 096 72 73 780.

(загальні технічні характеристики, у тому числі параметри планованої діяльності (потужність, довжина, площа, обсяг виробництва тощо), місце провадження планованої діяльності)

2. Суб'єкт господарювання
РАЙОННЕ КОМУНАЛЬНЕ СПЕЦІАЛІЗОВАНЕ ЛІСОГОСПОДАРСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО “КОРЮКІВКАЛІС” 05389126

(повне найменування юридичної особи, код згідно з ЄДРПОУ або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи - підприємця, ідентифікаційний код або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку у паспорті)

Україна, 15300, Чернігівська обл., Корюківський р-н, місто Корюківка, ВУЛИЦЯ ДУДКО, будинок 46

(місцезнаходження юридичної особи або місце провадження діяльності фізичної особи - підприємця (поштовий індекс, адреса), контактний номер телефону)

3. Уповноважений орган, який забезпечує проведення громадського обговорення

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України вул. Митрополита В.Липківського, 35 м. Київ, 03035 OVD@mepr.gov.ua (044) 206-31-40, 206-31-50 заступник директора департаменту – начальник відділу оцінки впливу на довкілля Департаменту екологічної оцінки – Грицак Олена Анатоліївна

(найменування уповноваженого органу, місцезнаходження, номер телефону та контактна особа)

4. Процедура прийняття рішення про провадження планованої діяльності та орган, який розглядатиме результати оцінки впливу на довкілля

спеціальні дозволи на використання лісових ресурсів – лісорубні квитки Північним міжрегіональним управлінням лісового та мисливського господарства Постанова Кабінету Міністрів України № 761 від 23 травня 2007 р.

(вид рішення про провадження планованої діяльності, орган, уповноважений його видавати нормативний документ, що передбачає його видачу)

5. Строки, тривалість та порядок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля, включаючи інформацію про час і місце усіх запланованих громадських слухань

Тривалість громадського обговорення становить 25 робочих днів з моменту офіційного опублікування цього оголошення (зазначається у назві оголошення) та надання громадськості доступу до звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої додаткової інформації, визначеної суб'єстом господарювання, що передається для видачі висновку з оцінки впливу на довкілля.

Протягом усього строку громадського обговорення громадськість має право подавати будь-які зауваження або пропозиції, які, на її думку, стосуються планованої діяльності, без необхідності їх обґрунтування. Зауваження та пропозиції можуть подаватися в письмовій формі (у тому числі в електронному вигляді) та усно під час громадських слухань із внесенням до протоколу громадських слухань. Пропозиції, надані після

(дата офіційного опублікування в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (автоматично генерується програмними засобами ведення Реєстру, не зазначається суб'єктом господарювання)

7567

(реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності)

встановленого строку, не розглядаються.

У період воєнного стану в Україні громадські слухання проводяться у режимі відеоконференції, про що зазначається в оголошенні про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля та у звіті про громадське обговорення

Громадські слухання відбудуться

1 Дата та час: 24.07.2024 10:00;

1 Лінк: https://mepr.webex.com/mepr-ru/j.php?MTID=m43f5fe5c8b3b-cf2e6cca76e01083ba70

Номер наради: 2377 867 5958 Пароль: 2ChSxS2ZJT9;

(зазначити дату, час, місце та адресу проведення громадських слухань)

6. Уповноважений центральний орган або уповноважений територіальний орган, що забезпечує доступ до звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої доступної інформації щодо планованої діяльності

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України вул. Митрополита В.Липківського, 35 м. Київ, 03035 OVD@mepr.gov.ua (044) 206-31-40, 206-31-50 заступник директора департаменту – начальник відділу оцінки впливу на довкілля Департаменту екологічної оцінки – Грицак Олена Анатоліївна

(зазначити найменування органу, місцезнаходження, номер телефону та контактну особу)

7. Уповноважений центральний орган або уповноважений територіальний орган, до

якого надаються зауваження і пропозиції, та строки надання зауважень і пропозицій Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України вул. Митрополита В.Липківського, 35 м. Київ, 03035 OVD@mepr.gov.ua (044) 206-31-40, 206-31-50 заступник директора департаменту – начальник відділу оцінки впливу на довкілля Департаменту екологічної оцінки – Грицак Олена Анатоліївна

(зазначити найменування органу, поштову та електронну адресу, номер телефону та контактну особу)

Зауваження і пропозиції приймаються протягом усього строку громадського обговорення, зазначеного в абзаці другому пункту 5 цього оголошення.

8. Наявна екологічна інформація щодо планованої діяльності

Звіт з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності на 460 аркушах.

Звіт з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності

(зазначити усі інші матеріали, надані на розгляд громадськості)

-

(зазначити іншу екологічну інформацію, що стосується планованої діяльності)

9. Місце (місця) розміщення звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої додаткової інформації (відмінне від приміщення, зазначеного у пункті 6 цього оголошення), а також час, з якого громадськість може ознайомитися з ними

1. Корюківська громада; 15300, Чернігівська обл., Корюківський р-н, м. Корюківка, вул. Бульварна, буд. 6; Контактна особа: Голова – Ахмедов Ратан Ратанович, тел.: 04657-21476.

2. Холминська громада: 15331, Чернігівська обл., Корюківський р-н, смт Холми, вул. Спортивна, буд. 9; Контактна особа: Голова – Чеботарь Василь Ілліч: 04657-23377, 04657-23261.

3. Офіс Районного комунального спеціалізованого лісгосподарського підприємства «Корюківкаліс», 15300, Чернігівська область, м. Корюківка, вул. Дудко, 46, e-mail: rkslp-korukles@ukr.net; Контактна особа: Заступник директора Районного комунального спеціалізованого лісгосподарського підприємства «Корюківкаліс» – Ходаш Андрій Михайлович – 067-46-41-058.

(найменування підприємства, установи, організації, місцезнаходження, дата, з якої громадськість може ознайомитися з документами, контактна особа)

{Додаток 3 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 824 від 14.09.2020, № 967 від 08.09.2023}

ІНФОРМУЄ
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «НАУКОВО-ПРОМИСЛОВЕ ПІДПРИЄМСТВО «ЕМОНІТ КР»
про те, що Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України видано Висновок з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності «Збільшення планованих обсягів виготовлення невбухових компонентів (емульсійної матриці) для емульсійних вибухових речовин за рахунок зміни режиму роботи та виходу на проектну потужність виробництва». № 21/01-5944/1 від 14.06.2024 р. та Звіт про громадське обговорення № 21/01-5944/2 від 14.06.2024 р.

ІНФОРМУЄ
ТОВАРИСТВО З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ШАХТА «БІЛОЗЕРСЬКА» (КОД ЗГІДНО ЄДРПОУ 36028628)
про те, що Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України видано Висновок з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності «Формування породного відвалу ТДВ шахта «Білозерська» №21/01-7595/1 від 06.06.2024 р. та Звіт про громадське обговорення №21/01-7595/2 від 06.06.2024 р., реєстраційний номер справи про плануову діяльність 7595 (20231181287).

ІНФОРМУЄ
ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УКРНАФТА» (КОД ЗГІДНО ЄДРПОУ 00135390)
про те, що Департаментом екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації видано Висновок з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності «Реконструкція АЗС з встановленням стаціонарного заправника газом, Одеська область, Білгород-Дністровський район, село Салгани, вул. Шабська,20А» №05-08/4836/1 від 22.05.2024 р. та Звіт про громадське обговорення №05-08/4836/2 від 22.05.2024 р., реєстраційний номер справи про плануову діяльність 4836.

ІНФОРМУЄ
ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УКРНАФТА» (КОД ЗГІДНО ЄДРПОУ 00135390)
про те, що Департаментом екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації видано Висновок з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності «Реконструкція АЗС з встановленням стаціонарного заправника газом по вул. Центральна (Леніна), 2а, в с. Бригівка, Білгород-Дністровського району, Одеської обл.» №05-08/4847/1 від 21.05.2024 р. та Звіт про громадське обговорення №05-08/4847/2 від 21.05.2024 р., реєстраційний номер справи про плануову діяльність 4847.

ІНФОРМУЄ
ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УКРНАФТА» (КОД ЗГІДНО ЄДРПОУ 00135390)
про те, що Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України видано Висновок з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності «Реконструкція автозаправної станції ПАТ “Укрнафта” із встановленням стаціонарного заправника газом по проспекту Шевченка, буд.135 в м. Звенигородка, Звенигородського р-ну, Черкаської обл.» №21/01-4961/1 від 31.05.2024 р. та Звіт про громадське обговорення №21/01-4961/2 від 31.05.2024 р., реєстраційний номер справи про плануову діяльність 4961.

ІНФОРМУЄ
ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УКРНАФТА» (КОД ЗГІДНО ЄДРПОУ 00135390)
про те, що Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України видано Висновок з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності «Реконструкція існуючої автозаправної станції ПАТ “Укрнафта” із встановленням стаціонарного газового модуля по вул. 1 Травня, 60 в м. Прилуки, Чернігівської області» №21/01-4966/1 від 31.05.2024 р. та Звіт про громадське обговорення №21/01-4966/2 від 31.05.2024 р., реєстраційний номер справи про плануову діяльність 4966.

ІНФОРМУЄ
ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УКРНАФТА» (КОД ЗГІДНО ЄДРПОУ 00135390)
про те, що Управлінням розвитку території та інфраструктури Вінницької обласної військової адміністрації видано Висновок з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності «Будівництво АГЗП з встановленням стаціонарного заправника газом (типу СЗГ-К-10) на території діючої АЗС в с. Якушинці, Вінницької області (автодорога Львів-Кіровоград-Знам'янка км.353+180 праворуч)» №07-16/4893/1 від 28.05.2024 р. та Звіт про громадське обговорення №07-16/4893/2 від 28.05.2024 р., реєстраційний номер справи про плануову діяльність 4893

ДЕНЬ ФЕРМЕРА: ВИЗНАННЯ І ПІДТРИМКА ТИХ, ХТО ГОДУЄ НАЦІЮ

День фермера - молоде свято

9 червня відзначається День фермера – свято, присвячене вшануванню праці фермерів та їхнього величезного внеску у забезпечення продовольчої безпеки та розвитку економіки.

Фермери виконують одну з найважливіших робіт у суспільстві, забезпечуючи продовольчу безпеку нації. Вони вирощують рослини та тварин, забезпечуючи нас необхідними продуктами харчування. Фермерські господарства відіграють ключову роль у підтримці економіки, створюючи робочі місця та сприяючи розвитку суміжних галузей. Без фермерів наші столи були б пустими, а економіка – слабшою.

День фермера - молоде свято. Хоча фермерство існує давно, День фермерів в Україні було засновано лише 2020 року за указом президента Володимира Зеленського. Саме цей день став професійним святом підприємців, які працюють у сфері сільського господарства, оскільки 19 червня 2003 року було ухвалено закон про фермерське господарство.

День фермера – це нагадування про важливість фермерської праці для нашого життя та добробуту. Визнання внеску фермерів, підтримка їхньої праці та підвищення обізнаності про виклики, з якими вони стикаються, є ключовими аспектами цього свята.

НІМЕЦЬКІ МІСТА БОРЮТЬСЯ ІЗ ГОЛУБАМИ — ОСЬ ДО ЯКИХ ЗАСОБІВ ТУТ ВДАЮТЬСЯ

Але не всі вони влаштовують зоозахисників

Голуб — символ миру та любові, без нього не можна уявити собі сучасне місто, та надмірно активне розмноження цих пернатих у міських умовах багатьох непокоїть. Окрім забруднених голубиним послідом будівель, пам'ятників і тротуарів із нею пов'язана небезпека поширення вірусів. Годувати міських голубів у Німеччині заборонено, але це мало допомагає зменшити їхню популяцію. З голубами німці «воюють» по-різному, але одне місто особливо виділилося на загальному тлі, розповідає Deutsche Welle.

У Лімбурзі вирішили вбивати голубів. У неділю, 9 червня, коли багато німців йшли до виборчих скриньок, щоб проголосувати на виборах до Європарламенту, жителі гессенського міста Лімбурга одночасно вирішували на референдумі долю понад 700 голубів. Міська влада ухвалила скоротити поголів'я шляхом умиротворення і найняти для цього сокольників. Спосіб умиротворення — не для людей зі слабкими нервами: пернатим після

оглушення ударом по голові збираються скручувати шиї. Як запевняє сокольник, смерть настає протягом декількох секунд. Своїм голосом на референдумі мешканці маленького містечка, сповненого гарних, але вимазаних голубиним послідом історичних будівель, мали такі плани або підтримати, або скасувати.

Про цей спосіб боротьби з «повітряними щурами», як міських голубів ще називають німці, у Лімбурзі заговорили ще у листопаді минулого року — тоді на засіданні міської ради за умиротворення голубів виступила більшість депутатів. Акція, на вимогу міського комітету з екології, буде обмежена максимум двома роками. Для цих цілей буде створено спеціальний голубник — пастку, куди пернатих заманюватимуть і звідки їм уже не вийдуть. Решту перебирає сокольник.

Протести німецьких зоозахисників
Рішення міської влади Лімбурга палко обговорюється в Німеччині вже кілька місяців. Брутальний метод

боротьби з голубами викликав обурення з боку організацій захисту тварин та екологів. Хвиля невдоволення пройшла у соцмережах, на акціях у самому Лімбурзі місцевих політиків називали «бандою вбивць», а сокольникові, за його словами, навіть погрозували. Громадянська ініціатива Stoppt das Taubentöten («Зупиніть вбивство голубів») запустила петицію, метою якої була організація референдуму. Активісти висловлювали впевненість, що жителі Лімбурга виявлять гуманізм. На думку зоозахисників, умиротворення голубів несучасне і не повинно бути способом поводження з тваринами, за яких людина несе відповідальність як за диких домашніх вихованців. Пройшла низка подумних дискусій, поширювалися листівки. До жителів міста серед інших апелювали Німецьке товариство захисту тварин та Спілка зоозахисників землі Гессен.

Проте результат референдуму шокував зооактивістів. 53 % жителів Лімбурга,

які мають право голосу, висловилися за, 47 % — проти. Зоозахисники пояснюють такий результат голосування тим, що деякі мешканці, можливо, неправильно зрозуміли питання, на яке їм потрібно було відповісти: «проти» рішення міської влади означало «за» умиротворення птахів і навпаки. На подив місцевої влади, рішення міськради більше підтримали жителі околиці, ніж центру Лімбурга, де голубина проблема набагато гостріша і звідки до міськради часто надходили скарги. Особливо сильно голуби розмножилися в пандемію, коли багато хто їв на свіжому повітрі, а упаковки від їжі з собою не утилізували належним чином.

Навіть якщо жителі міста погодилися з планами міськради, може пройти деякий час, перш ніж сокольник приступить до їх виконання. Адміністрація міста ще може сказати своє слово. Тільки якщо на 100 м² припадає не менше десяти голубів, вони вважаються шкідниками, як миші чи щури, і їх можна буде знищувати. Німецьке товариство захисту тварин уже загрожує подати заяву про порушення кримінальної справи проти міської влади відразу після того, як буде умиротворено першого птаха.

Аугсбурзький метод — голубники-обманки

Коли ухвалювалося рішення на засіданні міськради у Лімбурзі, розглядався й інший варіант: створити для голубів два приміщення для гніздування, залучити їх туди кормом і замінювати голубині яйця на їхню копію з гіпсу. Такну модель застосовують у Франкфурті-на-Майні. Муніципалітет планує встановити по одній голубнику у кожному із 16 районів

міста та відвів на це 140 тисяч євро. Один голубник на 200 птахів нещодавно розмістили у зеленій зоні. Раніше схожі два будинки для гніздування стояли на дахах паркувань, але договори про оренду не було продовжено.

Чотири такі споруди стоять і у Вісбадені. Птахам, що гніздуються, дають корм, воду і необхідний медичний догляд. Більшу частину дня голуби проводять у голубнику. Це значно знижує пов'язані з ними незручності та забруднення довкілля, зазначається на сайті міста. Крім того, волонтери з громадського об'єднання Stadttaubenhilfe Mainz/Wiesbaden наглядають за кількома дикими місцями розмноження, наприклад, у гаражах або на задніх дворах, і там замінюють голубині яйця на муляжі. А місця розведення, які неможливо доглядати, вони закривають. До скорочення популяції такі заходи поки що не призвели, проте її зростання сповільнене.

Такі готелі для голубів відкриті й у Веймарі. Тут говорять про успіх: якщо три роки тому в місті налічувалося 1700 голубів, то зараз їх на 600 особин менше.

Першим такий підхід застосував баварський Аугсбург. Там до 1995 голубів відстрілювали, але це не призвело до довгострокового скорочення чисельності особин. Пізніше на вимогу зоозахисників було розроблено цілу концепцію. Сьогодні тут десять голубників-обманок. Аугсбурзький метод зоозахисники називають найгуманнішим, проте для його ефективності потрібна достатня кількість обманок і персонал, що доглядає їх. Проблема і в тому, що багато птахів

гніздяться на горищах і балконах, в нішах порожніх будинків, недоступних для заміни яєць.

Кастрація та «протизаплідні» таблетки для голубів

Тому у Вісбадені вирішили вжити додаткових, радикальніших заходів — самців тут каструватимуть. Подібна концепція поряд із голубниками-обманками практикується з 2020 року в Дюссельдорфі на заході Німеччини. 10-хвилинні операції під повним наркозом проводять ветеринари.

А в місті Хагені крім заміни яєць на гіпсові муляжі з цього квітня голубам дають «протизаплідні» таблетки. Препарат Ovistor, випробований в інших європейських країнах, є кукурудзяними зернами з оболонкою з нікарбонину — ця речовина використовується для боротьби з паразитами в птахівництві і як побічний ефект тимчасово викликає безпліддя. «Протизаплідним» пігулками будуть годувати голубів, які гніздяться у голубнику-вежі біля вокзалу. Місцева влада розраховує на те, що вже в перший рік застосування цього препарату можна досягти скорочення популяції на 15-20 %, а через чотири роки — на 80 %.

Цей медикамент також використовується в Кельні та Вупперталі. Проте як стерилізацію, так і таблетки зоозахисники вважають спірними методами. Операція може мати серйозні наслідки для ослабленого організму птахів, а можливі побічні ефекти від таблеток у випадку голубів ще не вивчені. Крім того, незрозуміло, як уникнути того, що інші птахи будуть їсти корм, що містить Ovistor.

СУЧАСНА СИСТЕМА МОНІТОРИНГУ ДОВКІЛЛЯ: УРЯД ЗАТВЕРДИВ НОВИЙ ПОРЯДОК ФУНКЦІОНУВАННЯ

Документ замінює застаріле Положення 1998 року та визначає його нову структуру

В Україні триває реформа у сфері моніторингу довкілля. Уряд затвердив новий Порядок функціонування державної системи моніторингу довкілля та її підсистем, розроблений Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України, пише Урядовий портал.

«Документ замінює застаріле Положення 1998 року та визначає його нову структуру. Тепер вся інформація про стан компонентів довкілля буде підлягати системному спостереженню на 4-х рівнях – від національного до об'єктового. Система складатиметься з 8 підсистем моніторингу: атмосферного повітря, вод, земель і ґрунтів, лісів, біорізноманіття та ландшафтів, геологічного середовища, управління відходами та фізичних факторів», – зазначив Міністр захисту довкілля та природних ресурсів України Руслан Стрілець.

Порядок також закріплює основні завдання суб'єктів моніторингу, єдині підходи до організації та здійснення моніторингу, а також процедури взаємодії між підсистемами та державними органами, які ухвалюють управлінські рішення у сфері охорони довкілля на різних рівнях.

Крім того, для покращення ефективності реагування на надзвичайні

екологічні ситуації новий порядок визначає взаємодію між суб'єктами моніторингу довкілля.

Сучасна система моніторингу довкілля забезпечить надійною та своєчасною екологічною інформацією державні органи у сфері захисту довкілля та громадськість. Окрім того, функціонування ефективної державної системи моніторингу довкілля є основою для всебічної оцінки збитків,

завданих довкіллю внаслідок війни. Вона дозволить зафіксувати реальні обсяги завданої шкоди довкіллю та вжити найефективніших заходів, щоб уникнути подальшого погіршення ситуації та щоби відновити екосистеми до безпечного стану – і для людини, і для природи.

Усі дані моніторингу компонентів довкілля будуть 24\7 доступні на онлайн-платформі Міндовкілля ЕкоСистема.

НІМЕЦЬКИЙ ЗООПАРК ПЛАНУЄ ВІДРОДИТИ ВИМЕРЛИХ НОСОРОГІВ

Те, що цей принцип працює, вже було доведено

Те, що звучить як класичний фільм Стівена Спілберга про динозаврів «Парк Юрського періоду», насправді планує зробити німецький зоопарк: приблизно через 35 років після того, як голлівудські сценаристи придумали розводити вимерлих тварин із генетичного матеріалу динозаврів, збереженого в бурштині, в Берлінському зоопарку відкривається центр розведення північних білих носорогів. Відвідувачі незабаром зможуть помилуватися видом, який уже давно вимер в дикій природі. Про це розповідає Die Zeit.

Інститут досліджень зоопарків і дикої природи ім. Лейбніца (IZW) та Берлінський зоопарк представили свої плани в середу.

«Нова дослідницька станція з власною фермою носорогів стане ще одним важливим місцем для розведення цього виду поряд із заповідником Ol Pejeta в Кенії та зоопарком Dvůr Králové в Чехії. Північні білі носороги можуть народитися в Берліні всього за кілька років», — сказав Томас Гільдебрандт, ветеринар і керівник проекту BioRescue.

Яйцеклітини та сперма з морозильної камери

У світі залишилося лише дві саміці північних білих носорогів, які живуть у заповіднику в Кенії: Наджін та її донька

Фату. У свої 33 роки одна з них занадто стара, щоб завагітніти, а молодша на десять років — безплідна з інших причин. І в них усе одно не залишиться самця, який міг би дати їм потомство. Отже, цей вид більше не зможе відтворюватися самостійно. Тому надія покладається на лабораторно виведені ембріони, які зараз зберігаються в замороженому стані при температурі -196 °C у біобанках Берліна та Кремони на півдні Італії. Першим кроком на шляху до порятунку виду стало б дитинча носорога з пробірки. Це буде молода тварина, яка не матиме живих генетичних батьків і буде виношена сурогатною матір'ю-родичкою.

Те, що цей принцип працює, було доведено на південних білих носорогах — близькоспорідненому підвиді — у вересні 2023 року. Після дванадцяти невдалих спроб ветеринарам вперше вдалося імплантувати ембріон із лабораторії самиці-носорогу так, що вона завагітніла. Майбутня дитина здорово розвивалася в утробі матері протягом 62 днів. Потім мати померла з плодом в утробі через бактеріальну інфекцію в кенійському заповіднику. Проте цієї успішної вагітності було достатньо для дослідників, щоб зробити наступний крок: перенести ембріон, який на 100 % складається з генетичного матеріалу північних білих

носорогів. Така процедура запланована на літо цього року в Кенії.

Зараз у біобанках зберігаються 30 ембріонів, які чекають на використання. Вони були виведені з пожертвованих яйцеклітин і сперми, отриманої від останніх вицілених представників виду в зоопарках і природоохоронних центрах. Дослідники з Центру Макса Дельбрюка в Берліні також розробили технологію стовбурових клітин, яка може бути використана для перетворення клітин шкіри на статеві клітини. Таким чином, нові сперматозоїди та яйцеклітини тепер можуть бути отримані навіть із генетичного матеріалу старих зразків носорогів, що зберігаються в зоологічних колекціях.

«Таким чином ми створюємо необхідне генетичне різноманіття, щоб новостворена популяція могла вижити в довгостроковій перспективі», — каже Гільдебрандт.

16 місяців вагітності

Навіть якщо сурогатна мати завагітніє після штучного запліднення, все одно мине півтора року, перш ніж народиться перше дитинча північного білого носорога.

«У цих носорогів дуже довгий період вагітності — близько 16 місяців. Від очікування до реалізації доводиться

чекати відносно довго. Але потім із цього виходить щось фантастичне», — каже Томас Гільдебрандт.

Міжнародний консорціум BioRescue інтенсивно працює над розведенням цих носорогів із 2015 року. Південні білі носороги, які слугують сурогатними матерями, походять із зоопарку Двур Кралове в Чехії, де паралельно з берлінським зоопарком Tierpark створюється ще один центр розведення північних білих носорогів.

«Маючи власні розплідники в Берліні та Чехії, ми зможемо разом із Кенією відтворити це більше носорогів, розвинути якомога більшу різноманітну популяцію і таким чином створити основу для того, щоб одного дня випустити цих тварин назад у дикую природу Африки

у великих масштабах. Без розведення в зоопарках цей вид давно би вимер», — сказав Ян Стейскал, координатор проекту «Біологічний порятуюнок» і директор міжнародних проектів зоопарку в Двур Кралове.

Він упевнений, що носороги, народжені в неволі, також знайдуть свій шлях у дикій природі Африки. Для того, щоб вивчити соціальну поведінку і мову своїх родичів, берлінських носорогів тренуватимуть для життя в дикій природі за допомогою штучного інтелекту та звуків із магнітофона. Для цього у вольєрі берлінських носорогів також висадять спеціальні рослини з їхнього природного середовища існування.

Для ветеринара Гільдебрандта йдеться не лише про цей вид.

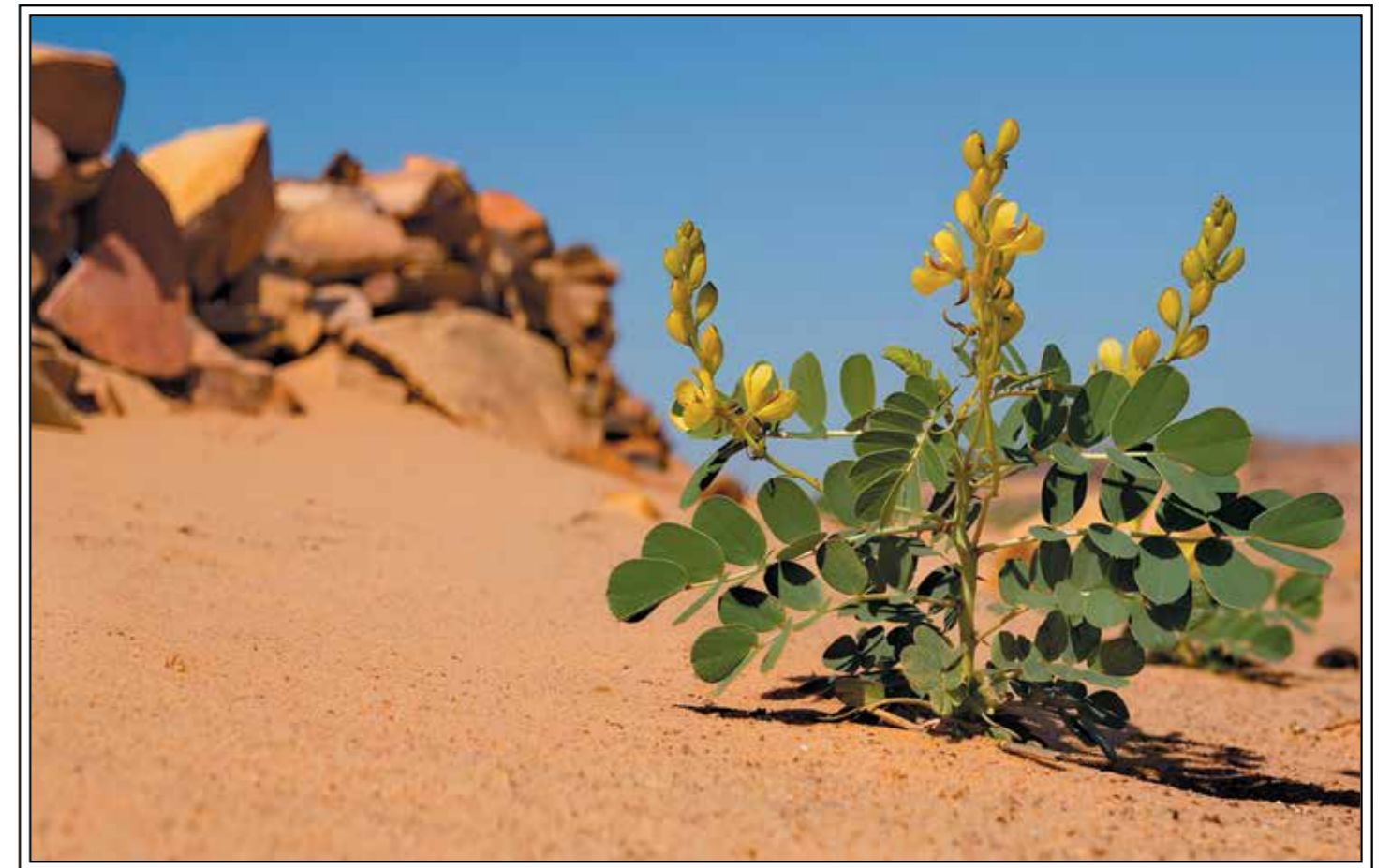
«Це може бути першим кроком у багатьох інших рятувальних операціях. Якщо нам вдасться врятувати цього носорога від вимирання таким чином, сотні інших видів отримають пряму і непряму користь», — сказав Хільдебрандт.

Уперше за багато років білі носороги переїдуть до нового вольєру берлінського зоопарку Tierpark. На будівельні роботи, які мають розпочатися восени 2024 року, Департамент фінансів Берлінського сенату виділить 3 млн євро. Новий об'єкт займатиме майже 3 га і стане домівкою для шести дорослих південних білих носорогів.

«Тварини будуть привезені до нас з інших зоопарків», — повідомив Крістіан Керн, зоологічний директор Tierpark Berlin. Перші носороги мають прибути у 2026 році.

КЛІМАТИЧНІ ВИКЛИКИ: ЯК ПРОТИСТОЯТИ ОПУСТЕЛЮВАННЮ ТА ПОСУХАМ

В Україні за останні 120 років зафіксовано понад 70 серйозних посух

Опустелювання вважається одним з найсерйозніших глобальних процесів деградації довкілля, який становить загрозу для здоров'я і життєдіяльності понад мільярда людей у світі. Щорічно через опустелювання та посухи світове сільське господарство несе втрати на суму близько 42 мільярдів доларів США.

Посуха характеризується тривалим дефіцитом опадів, що відбувається на тлі високих температур та низької вологості повітря, що призводить до зменшення вологості у ґрунті та втрати урожаю. В Україні за останні 120 років зафіксовано

понад 70 серйозних посух, зокрема катастрофічні посухи 1891, 1921 і 1946 років, які спричинили голод та численні людські жертви. У деякі періоди посухи відбувалися майже щорічно протягом 6-13 років. Особливо сильна посуха мала місце весною та влітку 2007 року, охопивши дві третини території країни і завдавши величезної шкоди агросектору.

За прогнозами метеорологів, в Україні в найближчі роки зросте інтенсивність посух до 15-30%. Очікується збільшення кількості суховіїв і переміщення періоду градів на весну та осінь.

Фахівці також вказують на подвоєння кількості днів із температурами повітря понад +30°C у різних регіонах України, особливо в північних, де відбувається найшвидше потепління. Водночас, глибина промерзання ґрунту знижується, що сприяє кращому засвоєнню зимових опадів і формуванню достатнього зволоження ґрунту навесні. Зміни клімату можуть привести до передчасного дозрівання ярих сільськогосподарських культур та зниження їх урожайності, а тривалість активної вегетації рослин вже збільшилася на середньо 10 днів.

ЧИ РОЗРОСТУТЬСЯ ОЛЕШКИ І КИЦІВКА НА ВСЮ УКРАЇНУ?

Пустеля, як природна зона, поки що відсутня в Україні, але може легко утворитись

17 червня – Всесвітній день боротьби з опустелюванням і посухою. Встановлений 49-ю сесією Генасамблеї ООН у 1995 році, він слугує нагадуванням про нагальну проблему деградації земель та її руйнівний вплив на нашу планету. Цьогоріч Всесвітній день боротьби з опустелюванням і посухою проходить під гаслом «Об'єднані заради землі. Наша спадщина. Наше майбутнє».

Опустелювання – це деградація земель у результаті дії різних факторів, включаючи зміну клімату і діяльність людини, а посуха – природне явище, що виникає, коли кількість опадів є значно нижчою звичайних зафіксованих рівнів, що викликає серйозне порушення гідрологічної рівноваги, що несприятливо відбивається на продуктивності земельних ресурсів. Для України ця проблема є дуже актуальною і проявляється переважно у областях степової зони.

До початку збройної агресії проти України, серед причин опустелювання вказували надзвичайно високий рівень

розораності і деградація полезахисних лісосмуг, а зараз у перелік додалась ще одна. Бойові дії, бомбардування та інші наслідки війни призводять до забруднення ґрунту, занепаду водних об'єктів і втрати родючих земель, ставлячи під загрозу життя та добробут мільйонів людей. Пустеля, як природна зона, поки що відсутня в Україні, але може легко утворитись. Наразі, Україна має дві повноцінні напівпустелі – Олешківські піски 220 тис га на Херсонщині та Кицівські піски 4 км2 на Харківщині.

Обидві напівпустелі виникли як алювіально-піщані відкладення в долинах річок, однак розрослися на більшу площу внаслідок діяльності людей з XIX та XX століття. Наприклад, хоча піски в пониззі Дніпра існували завжди – вони значно розрослися через перевипас овець барона Фальц-Фейна. В останні приблизно 50 років роль перевипасу в дефляції пісків не є суттєвою, адже головними факторами тут стали неконтрольоване утворення автодоріг та раллі-рейди на квадроциклах.

Посухи також не новина для України, особливо на Лівобережжі Дніпра, де через зміну клімату та діяльність людей, масово пересихають річки, ставки, озера, колодязі та джерела. Окрім зменшення кількості опадів та зростання кількості спекотних днів, однією з причин посухи може бути саме людська діяльність – масове викачування води з свердловин, призводить до зниження рівня підземних вод та утворення лійкоподібних воронкоподібних депресій – вода буквально опускається все нижче і нижче під землю, через що порушується зв'язок між джерелами та водоймами, які ці джерела живили.

Одна з найбільших воронкоподібних депресій знаходиться під Сумською, Полтавською та Харківською областями – наслідки її існування на собі відчувають всі мешканці. Опустелювання та посухи вже зачепили 40% світової території, тож слід активніше з цим боротись. Зберегти рідну землю для майбутніх поколінь, передати її у спадок нащадкам квітучою і багатою – наш святий обов'язок!

НАЙБІЛЬШИЙ СТАДІОН СВІТУ НА ЯКОМУ НАВІТЬ НЕ ГРАЮТЬ У ФУТБОЛ

За свою історію він кілька разів змінював назву

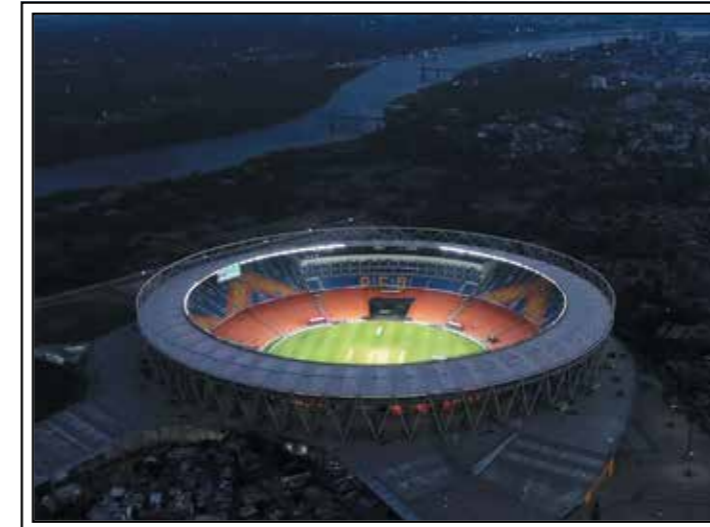
Хто з нас, хоч раз у житті, не мріяв пожити на березі океану в будинку з усіма зручностями, де не турбують сусіди? У 2016 році для таких мрійників, але з грошима, в Малайзії китайська будівельна компанія «Кантрі Гарден» почала зводити, як було заявлено, екологічно чистий мегаполіс із полем для гольфу, аквапарком, офісами, барами та ресторанами. Компанія повідомила, що зрештою «Форест Сіті» стане домом для 700 тисяч людей. Проект був націлений насамперед на внутрішній ринок Азії, а не на туризм, який може стати популярним. Наприклад, більшість автодоріг «Формули-1» вміщує понад 100 тисяч людей,

а найбільша арена на Землі, де є місця для 132 тисяч уболівальників, побудована для гри у крикет. І це не випадково: в Індії, найбільш населеній країні планети, найбільшою популярністю з усіх видів спорту користується саме він. Крикетний стадіон імені Нарендри Моді перевершує найбільшу за місткістю футбольну арену – Ніннадо імені Першого травня у північнокорейському Пхеньяні, яка може розмістити лише 114 тисяч уболівальників. «Дзеркало» показує, як виглядає найбільший стадіон світу в Індії.

Стадіон імені Нарендри Моді розташований у місті Ахмадабад індійського штату Гуджарат. Арена була збудована у 1983-му, а потім реконструйована у

2015-2020 роках (хоча фактично це було спорудження нової будівлі). Зведення коштувало приблизно 100 млн доларів. За свою історію стадіон кілька разів змінював назву, теперішню ж отримав у 2021 році на честь теперішнього прем'єр-міністра Індії Нарендри Моді – це сталося буквально за кілька годин до першого міжнародного матчу між Індією й Англією.

Стадіон використовується не тільки для ігор у крикет, а й для громадських і політичних заходів. Першим після реконструкції став виступ тодішнього президента США Дональда Трампа перед 100 тисячами мешканців найбільшого західного штату Індії.

Бережіть довкілля!

Редакція Green Post
Тираж: 5 000 екз.
Адреса: 03189, м. Київ, вул. Ломоносова, буд. 83-А, прим. 1-7
Редакційні та організаційні питання - +38(050) 800 02 50
Email: sales@greenpost.press

4820228160005